

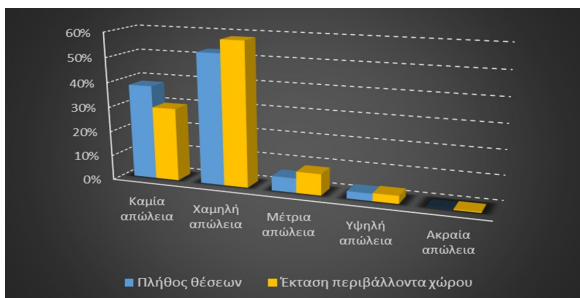
Ενημερωτικό Δελτίο

στο πλαίσιο του Έργου «Διαχρονικά τοπία πολιτισμού της Κρήτης: αναδεικνύοντας τον θαλάσσιο και ορεινό πλούτο του Μιραμπέλου

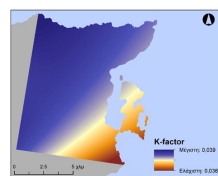
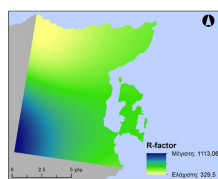
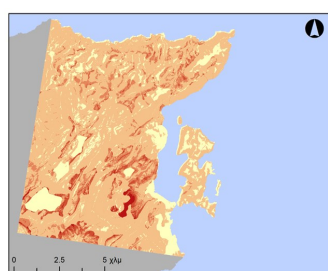
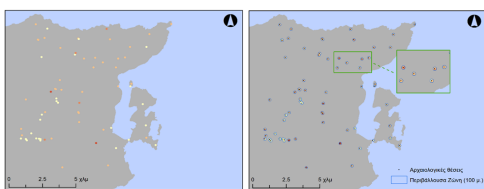
ΤΕΥΧΟΣ 5

ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

Σε αυτό το τεύχος

Εδαφική Διάβρωση

Η διάβρωση του εδάφους συνιστά μια φυσική διεργασία η οποία περιλαμβάνει την αποκόλληση, τη μεταφορά και την εναπόθεση εδαφικού υλικού (ιζήματος) από μια δεδομένη αρχική περιοχή σε μια νέα περιοχή συσσώρευσης. Ειδικότερα η οφειλούμενη στο νερό εδαφική διάβρωση είναι μια διεργασία κατά την οποία το βρόχινο ή/και το επιφανειακό νερό προκαλεί/ούν την αρχική αποκόλληση του εδαφικού υλικού, μεταφέροντας το στη συνέχεια από τα παραπάνω, επιλέχθηκαν δυο πρηνών όπου και το εναποθέτει/ουν, υπό το πρίσμα της βαρύτητας.

Η εφαρμογή εξειδικευμένων μοντέλων εδαφικής διάβρωσης αποτελεί καθοριστικό βήμα για την ποσοτική εκτίμηση και τον χωρικό προσδιορισμό της. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, επιλέχθηκαν δύο εμπειρικά μοντέλα προς εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση, το Revised Universal Soil Loss Equation (RUSLE) και το Unit Stream Power-based Erosion Deposition (USPED). Όπως η πλειονότητα των εμπειρικών μοντέλων, έτσι και τα συγκεκριμένα προϋποθέτουν την επεξεργασία δεδομένων αντιπροσωπευτικών των περιβαλλοντικών συνθηκών (φυσικών και ανθρωπογενών) που επιδρούν στην εκδήλωση της οφειλούμενης στο βρόχινο νερό εδαφικής διάβρωσης όπως η τοπογραφία, η σύσταση και η βιο-φυσική κάλυψη της επιφάνειας του εδάφους, το κλίμα, και οι

ανθρώπινες παρεμβάσεις.

Οι περισσότερες αρχαιότητες της περιοχής του Μιραμπέλου έχουν πληγεί ετησίως από «χαμηλή απώλεια» εδαφικού υλικού κατά την περίοδο 2015-2020. Χωρικά, αυτές φαίνονται να συγκεντρώνονται κυρίως στο βόρειο και κεντρικό τμήμα της περιοχής. Σημαντικός είναι ακολούθως ο αριθμός των αρχαιολογικών θέσεων που δείχνουν να μην έχουν επηρεαστεί καθόλου από το φαινόμενο καθώς εντοπίζονται σε θέσεις «καμίας απώλειας» για το μοντέλο RUSLE και «σταθερότητας» για το μοντέλο USPED. Αξίζει να σημειωθεί, επίσης, ότι ένας πολύ μικρός αριθμός θέσεων βρέθηκαν να είναι εκτεθειμένες σε «υψηλό» ή «ακραίο» κίνδυνο λόγω εδαφικής διάβρωσης (είτε αφορά απώλεια εδαφικού υλικού και για τα δύο μοντέλα, είτε και απόθεση για το μοντέλο USPED). Τέλος, παρόμοιο με το προαναφερθέν χωρικό «μοτίβο» διαπιστώνεται και για τον περιβάλλοντα χώρο των υφιστάμενων αρχαιολογικών θέσεων της περιοχής.

Εργαστήριο Γεωφυσικής Δορυφορικής Τηλεπισκόπησης και Αρχαιοπεριβάλλοντος
Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών-Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας
Νικηφόρου Φωκά 130, Ρέθυμνο, Κρήτη
74100, Ελλάδα
Τηλ: +30 283110 6019
E-mail: nikos@ims.forth.gr